

Valtuustoaloite Kotimaista alkuperää olevia tuotteita tarjolle

Kaupunginhallitus 26.11.2024 § 172

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Valtuutettu Jari Orjala sekä 10 muuta valtuutettua ja 3 varavaltuutettua jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.11.2024 oheismateriaalina olevan valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Kannuksen kaupunki ottaa hankinnoissaan huomioon vastuullisuuden ja kotimaisuuden ja vaihtaa näillä perusteilla Raasakan koulun ruokalassa tarjottavan levitteen.

Hallintosäännön 110 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Aloite kuuluu teknisten palveluiden toimialaan.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja lähettää sen teknisten palveluiden toimialan valmisteltavaksi ja päätettäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.

Teknisten palveluiden lautakunta 18.12.2024 § 113
218/00.01.02/2024

Valmistelija tekninen johtaja Johanna Vakkuri ja ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Sirpa Maliniemi

Raasakan koululle on hankittu kaksi kotimaista Foodduck-leviteannostelijaa. Annostelijoilla parannettiin leviterasvan käytön hygienisyyttä ja siisteyttä sekä vähennettiin hävikkiä ja muodostuvan jätteen määrää.

Foodduck on suomalainen innovaatio ja se myös valmistetaan Suomessa. Foodduck-leviteannostelija on kotimainen Avainlipputuote, ja yhtiö on ollut perustamisesta lähtien Suomalaisen Työn Liiton jäsen. Foodduck-annostelijoille on myönnetty myös Desing from Finland -merkki, joka on tae korkealuokkaisesta, suomalaisesta muotoiluosaamisesta. Foodduck-levite on maidoton, laktoositon ja soijaton, 60 % rasvaa sisältävä suomalainen levite, joka sopii myös vegaaniseen ruokavalioon. Tuote on kouluruokasuositusten mukainen, ja sille on myönnetty

Sydänmerkki. Margariinin valmistaa suomalainen Bunge Finland Oy, joka on ainoa kotimainen rasvan valmistaja Raisiosta.

Foodduck-leviteen ainesosat ovat rypsiöljy, vesi, kasvisrasvat (palmu, kookos) suola (0,7%), emulgointiaine (E471 kasvisrasvasta), happamuudensäätöaineet (E330, E500), aromi, A- ja D2-vitamiini, väri E160a). Se sisältää runsaasti omega-3 ja omega-6 rasvahappoja. Levitteen valmistuksessa käytetty rypsiöljy on prosessoitu/valmistettu Suomessa. Siementen alkuperä on Suomi/EU. Rypsiöljyn määrä tuotteessa on 40 %, palmu- ja kookosöljyn yhteenlaskettu määrä on 20 %. Levitteen valmistukseen ei ole käytetty GMO-peräisiä raaka-aineita. Palmuöljy on RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil)-standardin mukaisesti vastuullisesti tuotettua ja erillään muusta palmuöljystä pidettyä sertifioitua palmuöljyä.

PAKKAUSJÄTE

Foodduck-levitepakkaus tuottaa selvästi vähemmän pakkausjätettä kuin annos- tai leviterasiat. Kolmesta kilosta voinappeja ja lähes 50 kilosta Foodduck-levitettä tulee kummastakin 10 l jätettä. Foodduckin käyttö vähentää ympäristörasitusta sekä jätehuollon kustannuksia. Lisäksi pakkaus on täysin alumiiniton, eikä levitehävikkiä juurikaan synny. (Pakkausjäte, Liite 1)

HYGIEENISYYS

Foodduck-levite on hygieenisesti annostelulaitteen sisällä. Laitte annostelee leivälle 5g ravaa ilman, että asiakas koskee rasvaan tai voiveitsiin. Ristikontaminaation vaaraa ei ole eli esim. keliakikko voi ottaa levitteen samasta annostelijasta kuin muutkin ruokailijat. Laitteeseen jäänyt rasva voidaan käyttää joko ruoanvalmistukseen tai laittaa seuraavana päivänä uudelleen annostelijaan. Oheismateriaalina Foodduck-levitteen säilyvyystestaus ja laboratorion tutkimustulos. (Laadunvalvontaraportti, Liite 2.) Annos- ja rasiamargariinit luokitellaan suojaamattomaksi elintarvikkeeksi. Tämä tarkoittaa sitä, että jäljelle jäänyt margariini on aina hävitettävä ruokailun päätteeksi. Rasvaa ei saa käyttää edes ruoanvalmistukseen.

RAVITSEMUSSUOSITUKSET KOULUIHIN JA VARHAIS-KASVATUKSEEN

Valtion ravitsemusneuvottelukunta on antanut TERVEYTTÄ JA ILOA RUOASTA-Varhaiskasvatuksen ruokailusuosituksen, SYÖDÄÄN JA OPITAAAN YHDESSÄ- Kouluruokailusuosituksen sekä HYVINVOINTIA JA YHTEISÖLLISYYTTÄ RUOKAILUSTA- Ruokailusuositus ammatillisiin oppilaitoksiin ja lukioihin. Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositukset ovat meille sitovia. Levitteenä on käytettävä kasvismargariinia, joka sisältää vähintään 60 % rasvaa. Rasvasta saa olla enintään 30 % tyydyttyynyttä rasvaa ja suolaa enintään 1%. Ravitsemussuosituksien mukaan levitteenä ei saa käyttää voita tai voi-kasvisöljyseoksia. Foodduckin levite täyttää nämä vaatimukset. Kannuksen kaupungin muissa ruokapisteissä on käytössä Keiju-kasvismargariini. Keiju-kasvismargariinin

valmistusaineet ovat samat kuin Foodduck-levitteen. Kummankin levitteen valmistaja on Bunge Finland Oy Raisiosta.

KOTIMAISUUUSASTE RUOKAHUOLOOSSA

Ruokahuollon kotimaisuusaste on ollut vuosina 2022 – 2023 yli 80 %. Vuonna 2023 elintarvikkeita hankittiin n. 140 000 kg ja sen kokonaiskustannus oli n. 323 300 €.

Tekninen johtaja

Teknisten palveluiden lautakunta toteaa edellä olevaan selvitykseen viitaten, että kaupungin hankinnoissa vastuullisuus ja kotimaisuus on otettu huomioon keskeisinä tekijöinä, ja että uuden Raasakan koulun oppilaille tarjottavaa levitettä ei ole tällä perusteella tarpeen vaihtaa.

Päätös

Teknisten palveluiden lautakunta päätti hyväksyä teknisen johtajan ehdotuksen asiassa.